

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

כב.

עין משפט
גר מצוה

קא א מיי פ"ו מהלכות
נחל הלכה ט סמט
עשן עמ:
קב ב א מיי פ"ו מהל'
יטויה המורה הליא:
קא ד מיי פ"ו מהלכות
טומאת זרעת הליא
סמט לחין עמ:
קב ז מיי פ"ו מהלכות
כלי המקדש הליי:
קיא ו מיי עס פ"ב
הלכה י:
קיב ז מיי פ"ו מהלכות
ע"ו הלכה ב:
קב ח מיי פ"ו מהלכות
מלכים הלכה ח:
קיד ט מיי פ"ו מהל'
כלהס הליא:
קבז כ מיי פ"ו מהלכות
סנהדרין הלכה א
סמט לחין קאמ:
קבז ל מיי עס הליי:
הלכה י:

תורה אור השלם
1. ולא ידבק בידך מאומה מן החרים למען ישוב יי מחרון אפא ונתן לך רחמים ורחמך והדבק כאשר נשבע לאבותיך: דברים יג יח
2. ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמרו שקץ ותשקצו ותרעב ותתעבבו מן חרם הוא: דברים יז כו
3. ונתחצתם את מובחתי ושבתם את מצבתם ואשרייתם תחרפן באש ופסילי אלהיהם תגדעו ואבדתם את שמם מן הארץ: דברים יז כז
4. לא תעשון כן לי אלהיכם: דברים יז כח
5. והורודו וקני העיר ההרבים תלגמו אל נחל איתן אשר לא יעבר בו ולא יקרע וערפו שם את העגלה בנחל: דברים כח כ
6. השמר בנגד הצרעת לשמר מאד ולעשות ככל אשר יורה אתכם ההרבים הלויים כאשר צויתם תשמרו לעשות: דברים כח כג
7. בטבעת הארץ יהיו הדברים לא יסרו מפני: שמות כה טו
8. וירכשו את החשן מטבעתו אל טבעת האפר בפתיל תכלת ליהוית על חשב האפור ולא יזח החשן מעל האפור: שמות כה כד
9. כי תצור אל עיר ימים רבים להחלים עליה לתפשה לא תשחית את עצה לנדה עלי גרון כי מנמו האכל ואחו לא תכרת כי האדם עץ השרה לבא בניןך במצור: דברים כה כט
10. והיה אם בן תכות הרשע והפילו השפט והקדו לפניו כדי רשעתו במספר ארבעים יבנו לא יסוף בן יסוף להכחו על אלה מפה רבה ונקלה אחיך לעיניך: דברים כה כג

אלא הכא במאי עסקינן שבישעו בעצי הקדש. ואם תאמר לילקי משום הזד במעלה נאזורה וי"ל דלא חשיב אלא לאו דליתנהו צפחות משום פירוטה:
מתקוף זה רב אישעיא וליחשוב נמי משום זורע בנחל איתן.

קשה דהשתא (ו) פריך טו"ב (ז) ונפרוך (ח) דלא) משני מידי וזריך לומר (ט) דע"כ דתנא תנא ושיר ועליל קאמר אלא תני תנא שמונה ואת אמרת תנא ושיר ואומר ה"ר"ם * דלא דמי לעיל דקמני דלא איירי תנא למחשב כל הני גוויי דאיכא מו מלקות משום י"ט היה לו למנותן בשמים אבל הכא יכול להיות דלא איירי תנא למחשב כל הני גוויי דזורע בנחל איתן ומחך את השם: **אמר** ליה כגון דאמר שלא אחרוש בין בחור בין ביו"ט. וקשה דאכתי לימא בלאו והן דכפרין פ"ג דשבויות (דף כד. טס) גבי שלא אוכל נבילה ושמוטה דמפרך מי איתא בלאו והן ואולי י"ל דמשכמת לה צדק כגון עפר מיתוס דלית בה מיובא מן המורה נאזורה מרישה:

שהרי גוף אחד (ו) ועשאו הכתוב ב' גופים. הקונטרס פירש כגמטו ור"מ פירש צענין אחר כמין מומר דכתיב ציה כלני וכליל שס"ב מיינן וצוה הפירוש מייסד הא דאמר צכוכות (דף ג.ג.) תלמא צבי ואלי כתיבי צו מד לכדרי יתק ומד לכדרי * (יהושע) ופירוט הקונטרס לא דאפרס למילתייהו והשתא ניחא (ו) הא דרבי יתק ורבי יהושע דהכא (ז) **המנהיג** בשור פסולי המוקדשים י"קוה. ודוקא אי מושך השור משו בגופו אבל בלא המשכה אין לוקה בהנהגה דאם לא כן לעולם לא יוכלו להטות שור פסולי המוקדשים ממקום אחר ל: הא

ועומד מהר סיני הוא א"ל כגון דאמר שבועה שלא אחרוש בין בחול בין ביו"ט דמגו דחלה עליה שבועה בחול חלה עליה נמי ביו"ט * מידי דאיתיה בשאיילה לא קתני ולא * והרי הקדש בכבוד והרי נזיר בנזיר שמשון נזיר שמשון בר איטמיווי למתים הוא אלא האי תנא איסור כולל לית ליה אמר רבי הושעיא * המרביע שור פסולי המוקדשים לוקה שנים אמר רבי יצחק המנהיג בשור פסולי המוקדשים לוקה שהרי גוף אחד הוא ועשאו הכתוב כשני גופים: **מתני'** ככמה מלקין אותו ארבעים חסר אחת שנא' * במספר ארבעים מגין * שהוא סמוך לארבעים ר' יהודה אומר ארבעים שלימות הוא לוקה והיכן הוא לוקה את היתירה בין כתפיו * אין אומדן אותו אלא במכות ראויות להשתלש אצלו ארבעים ולוקה מקצת ואמר

משום הכערה. דאי הוה איהו מנבעיר וחזירו מנצל הוה מרזייהו חידין דמבעיר ומנצל אבות מלאכות אלמא מייחז משום יו"ט שמים הכערה ונישול: ה"ג ואם איתא (ו) והכערה לא ליחייב דהא איחייב ליה משום מנצל: גיד הנשה של נבילה. דלוקה אף משום נבילה שאכל:

שגש על כישולו. כישול בשר בחלב ונישול שלל לנורח יו"ט והכערה שלל לנורח ושמים על אכילת אכילת גיד ואכילת בשר בחלב. ואם איתא דמפקת הכערה ומעיילת אכילת נבילה הו איסור ג' על אכילתו: **ואזרעה עלי הקדש מהכא.** ואשרייהם תשרפון באש לא תעשון כן לה' אלהיכם: השמר בנגע הזרעה. ואמרין (שבת דף קג.) כגוף צהרתו הכתוב מדבר והשמר הוא לא תעשה: **יולקי נמי.** כגון שהיו כלי מחרישה מעני אשירה: **קולץ אילנות טובות.** בהליכתו: מי קא חייגא עליה. הא הוה ליה נשבע שלא יצטיל המנוה ונפקא לן מלרעה או ליהיב שבועות (דף ה.ה.) דלון זו שבועה: **מיגו דחייגא עליה שבועה כו.** היינו איסור כולל. ואיסור מוסף כגון שבמתיכה עלמה נוסף איסור כגון אילו נוסף על היו"ט איסור ע"י שבועה זו וה"ל מוסף דומיא דאשח איש ונעשית חמותו דמוסף הוא דמעיקרא קיימא ליה בנחך והשתא קיימא ליה (ו) בפקילה א"י חלב דנותר מעיקרא קאי עליה באיסור חלב והשתא אימוסף עליה איסור נותר. ואיסור כולל היינו שאין איסור נוסף על הנכרי כגמטו כולל באיסורא ונפי' אלו עברין הא דנכרין ליה וע"ש נדף מו ע"כ: (ג) ד"ה המרביע ונ' גוף אחד הוא ועשאו: (ד) תוס' ד"ה מתקוף ונ' דהשתא דפרך עובד נפרך. ג"כ כולל א"י קשה מתי קא עסקינן וע"ש סמך ל"ל דלמלתא קא סמך אצויה דתנא דשיר כו: (ה) בא"י וזריך לומר ע"כ ובי ועליל קאמר א"ל מן מה שנתנו ונ' דלא דמי לדליל קתני שנתנו ומי י"ט. ג"כ נ"ע נמי"ש המוס' רפ"ק דימנו דף ג ופיק דקדישין דף טו: (ו) ד"ה שהרי גוף א' הוא ועשאו וכו' כדכרסו. ג"כ כולל כפי שיטתו דעממא דפסולי המוקדשין הא עס גופין דמקנתו קדשין ומקנתו חולין כמו שפי' בחולין דף קט"ו ע"כ: (א) בא"י ניחא דהוה ד"ה יתק:

הגהות הב"ח
(א) ב"י משום הכערה לא ליהיב דהא: (ב) ד"ה ד"ה ה"ג ואם איתא ג"כ כולל דליב אהכערה לא ליהיב היול דמי ליה לנכרי כגמטו כולל באיסורא ונפי' אלו עברין הא דנכרין ליה וע"ש נדף מו ע"כ: (ג) ד"ה המרביע ונ' גוף אחד הוא ועשאו: (ד) תוס' ד"ה מתקוף ונ' דהשתא דפרך עובד נפרך. ג"כ כולל א"י קשה מתי קא עסקינן וע"ש סמך ל"ל דלמלתא קא סמך אצויה דתנא דשיר כו: (ה) בא"י וזריך לומר ע"כ ובי ועליל קאמר א"ל מן מה שנתנו ונ' דלא דמי לדליל קתני שנתנו ומי י"ט. ג"כ נ"ע נמי"ש המוס' רפ"ק דימנו דף ג ופיק דקדישין דף טו: (ו) ד"ה שהרי גוף א' הוא ועשאו וכו' כדכרסו. ג"כ כולל כפי שיטתו דעממא דפסולי המוקדשין הא עס גופין דמקנתו קדשין ומקנתו חולין כמו שפי' בחולין דף קט"ו ע"כ: (א) בא"י ניחא דהוה ד"ה יתק:

מוסף רש"י
משום הכערה. שלל לנורח. דהכערה מלאכה לנעמה ונישול מלאכה לנעמו (פסחים פ"ח.) גיד הנשה של נבילה. לוקה על אכילתו משום נבילה (שם.) שתיים על אכילתו. אכלו גיד ואכלו בשר בחלב. ושלש על בשולו. משום הכערה דיו"ט ומשום כישול דיו"ט ומשום מנצל בשר בחלב בשולו (שם.) דאיתיה בשאיילה. (הכס

המוקדשין. שנפדה אפילו על מינו לוקה שהרי גוף אחד (ו) ועשאו הכתוב שני גופין דתורת מולין ותורת קדשים יש עליו תורת חולין שומת נבילה מחוץ לפתח חלה מועד כלינו לא הוקדש מעולם ותורת קדשים שאסור צניזה ועבודה כלאמרין כספרי וראה יב טו) כלל אות נפוך תוצא ואכלת בשר (דברים יב) צמה הכתוב מדבר אם צבשר תאזה הרי כבר אמור כי ירמיח ה' אלהיך את נבולך וגו' כי תאזה נפוך וגו' אם נבילה ונישול בשר ולא חלב ואכלת ולא ללכין והלכך אסור להרביעו אפי' עם מינו משום כלאים שמרביע חולין על קדשים או קדשים על חולין וכן במנהיג אפילו מנהיגו צפני עלמו חולין וקדשים הוא וחייב משום כלאים דחרישה דהוא עלמו כלאים שעשאן הכתוב שני גופין. ולא שמעתי ראה מלן דחולין וקדשים כלאים זה זורע תימה הוא: **מתני'** שנאמר במספר ארבעים. והפילו השופט והכהו לפניו כדי רשעתו כמספר (דברים כה) וסמך ליה ארבעים יכנו ורשעין כמאן דכתיב במספר ארבעים מנין שהוא סוסם את הארבעים כמפרש גמ' דמללל כתיב יכנו ארבעים אלא במספר ארבעים יכנו שמעיין דהיי קאמר מנין הסוס הארבעים חשבון המשלים סוסם של ארבעים שגורם לקרות אחריו ארבעים והיינו שלשים ומשע: **ראויות להשפלה.** בגמרא מפרש: ולמדו

למורי האסור (שבתות כד.) דהרי הקדש. שגא ע"י נדר וכל נדרים יש להם שאלה (שם.) ראויות להשתלש. כגון י"ח או כ"ד. שכן מנין חותי שמי ידות מאסרו ואם מלפני ומקרא ילפני לה (ברכות יא. א.)

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

ק"ו א מ"י פ"ו מהל'
סנהדרין הל"ב פ"ג
לאן קלט:
ק"ח ב מ"י ס הל"ג ג
וע"כ נכ"מ:
ק"ט ג ד מ"י ס הל"ד
וע"כ נכ"מ:
ק"ב ה מ"י ס פ"ו
הל"ג ח פ"ג ס פ"ו
ק"ב ו מ"י ס הל"ט:
ק"ב ז מ"י ס הל"ט:
ק"ב ח מ"י ס הל"ט:
ק"ב ט מ"י ס הל"ט:
ק"ב י מ"י ס הל"ט:
ק"ב י"א מ"י ס פ"ו
הל"ג ה:

הא דאמרוהו ליומי. (ס) זו ציוס
שאלמדיה לקבל חזרו ואמרוהו
שלא יוכל אז אמרה מתני' לזוקה דאי
לא לקי אזלינן בתר אומדן הראשון
ונמתין לו עד שיבירא וילקה כמו
שאלמדיה אבל אם אמרוהו אומדן שני
למחר שמה הכישר אחר הראשון
ואזלינן בתר האחרון ופטור שהרי
אמרוהו שאין יכול ללקות כלל וכן
מדינא סיפא אמרוהו מתחלה לקבל
ל"ח וזו ציוס אמרוהו לקבל כולם
אזלינן בתר השני ולוקה אם לא לקה
כבר כל הי"ח וצרימא באלמדיה
ציוס אחרון אבל אומדן ראשון
היה טעות ואזלינן בתר תרנא:
ר"י

ואמרו שאין יכול לקבל ארבעים פטור
"אמרוהו לקבל שמונה עשרה ומשלקה
אמרו שיכול הוא לקבל ארבעים פטור:
גמ' מ"ט אי כתיב ארבעים במספר הוה
אמינא ארבעים במניינא השתא דכתיב
במספר ארבעים מנין שהוא סוכם את
הארבעים אמר רבא כמה שפשא שאר
אינשי **ד'קיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי
מקמי גברא רבה דאילו ב"ס"ת כתיב
ארבעים ואתו רבנן בצרו חדא:** רבי יהודה
אומר ארבעים שלמות **י"ב** וכו': אמר ר' יצחק
מאי טעמא דרבי יהודה דכתיב ימה המכות
האלה בין ירך ואמר אשר הכתי בית מאהבי
ורבנן הוהו בתינוקות של בית רבן הוה
דכתיב: אין אומדן אלא במכות הראויות

וכו': לקה אין לא לקה לא ורמינהו אמרוהו לקבל ארבעים וחזרו (ס) ואמרו שאין
יכול לקבל ארבעים פטור אמרוהו לקבל שמונה עשרה וחזרו ואמרוהו שיכול
לקבל ארבעים פטור אמר רב ששת לא קשיא **מתני'** יעבר עבירה שיש בה שני לאוין אמרוהו אומדן
לאחד ולוקה ופטור ואם לאו לוקה ומתרא וחזרו ולוקה: **גמ'** והתניא אין אומדן
אומדן אחד לשני לאוין אמר רב ששת לא קשיא **הא דאמרוהו לארבעים וחדא
העמוד הילך והילך וחזן הכנסת** **י"ב** אוהו בבגדיו אם נקרעו נקרעו ואם נפרמו
נפרמו עד שהוא מגלה את לבו והאבן נתונה מאחוריו חזן הכנסת עומד עליו
ורצועה בידו של עגל כפולה **י"ג** ואם הוה רחוקה טפח וראשה מוגעת על פי כריסו
החומר עולות ויורדות בה ידה טפח ורחבה טפח וראשה מוגעת על פי כריסו
י"ד ומכה אותו שלישי מלפניו ושתי ידות מלאחריו ואינו מכה אותו לא עומד ולא
יושב אלא מוטא שנאמר **הפילו השופט** **י"ה** והמכה מכה בידו אחת בכל
כחו **והקורא קורא** **י"ז** אם לא תשמור לעשות וגו' והפלא ה' את מכותך ואת
מכות וגו' וחזרו לתחלת המקרא **י"ח** ושמרתם את דברי הברית הזאת וגו'
וחותם **י"ט** והוא רחום יכפר עון וגו' וחזרו לתחלת המקרא **כ"א** ואם 'מת תחת
ידו פטור **כ"ב** הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת הרי זה גולה על ידו **בתקלקל**
בין בריעי בין במים פטור רבי יהודה אומר האישי בריעי והאשה במים:
גמ'

ואמרו שאין יכול לקבל חזרו ואמרו שיכול
לקבל כולם לא מיפטר דאין ראשון לגרוע האומדן לאלו לוקה אחר זמן. והכי נמי אם אמרוהו לשמונה עשר ומשלקה חזרו ואמרו שיכול
ללקבל לקבל ארבעים פטור משום דלקה אבל לא לקה ראשון להוסיף על אומדן ראשון: **גמ'** כמה עפשי שאר אינשי. כמה שטוים הללו
רוב בני אדם: ורמינהו אמרוהו לקבל ארבעים וחזרו (ס) ואמרו שאין יכול פוערין אוסו. אע"ג דלא לקה אלמא דלא שני בין לקה ללא לקה
וה"נ בין שאמרוהו לקבל ארבעים פטור
שאלמדיה לשמונה עשרה לא עבידין
ליה אלא אומדן ראשון וקשה בין
מרישא ובין מקיפא: **הא דאמרוהו
ליומי.** מתניין שאמרוהו ליומיה לקבל
מ' או שמונה עשרה והלך כי חזרו
ואמרו זו ציוס שאין יכול לקבל או
יכול איגלאי מילתא דאומדן שלום לא
היה כלום כיון דזו ציוס סתרו כל
מה שאמרו שחרי זה לא נשמה ולא
הכחיש צהות מועט כוה ויש לומר
דהס טעו צאומד הלך כי אמרו
תמלה לארבעים וחזרו ואמרו זו ציוס
שאין יכול לקבל אם לקה מקצתן
פוערין אותו שהרי נתצוה ואם לא לקה
הרי הוא כמי שלא אמרוהו כלל ועשוי
הוא דמעיניו צדיניה ואמרו אין יכול
וממתנין לו עד שיבירא ויהיו אומדן
אומדן אומדן הראוי לו וכן אמרו תמלה
ל"ח וזו ציוס חזרו ואמרו שיכול לקבל
ארבעים איגלאי מילתא דטעו צאומד
ראשון ואינו כלום והלך אם לקה כבר
כל השמונה עשרה פוערין אותו דכיון
דינא מצי' כבר ציון צ"ד הוא להחזירו
אבל לא לקה ראשון להוסיף על אומדן
ראשון דאינו כלום: **וכרישא כדאמרוהו
למחר או ליומא אחרא.** ליום אחר
דההוא ודאי אומדן גמור הוא שפיח
עיינו שהיה יכול זה לקבל עד אותו
יום כך וכן מכות אלא נשמה והכחיש
הלך כי אמרוהו לארבעים עד יום
פלוני וכשהגיע יום פלוני אמרו שאין
יכול לקבל כולם אמרו ראשון אומדן
גמור היה והואיל ונשמה ומתקלקל
שאין יכול לקבל פטור אע"פ שלא לקה
שהרי נתצוה באתו אומדן וכי אמרוהו
נמי לשמונה עשרה עד יום פלוני
וכשהגיע יום פלוני אמרו שיכול לקבל
ארבעים אין לוקה אלא אומדן ראשון
דאומדן גמור היה כך נראה לרבי.

הגהות הב"ח

(א) וכו' חזרו ואמרוהו
ואמרו שאין יכול לקבל:
(ב) שם נשמה פפולה
אחת לשתיים ושתיים
לארבע וע"כ: (ג) רש"י
ד"ה ורמינהו וכו' וחזרו
ואמרוהו ואמרו אינו
יכול וכו' דלא עני לך בין
לקה ללא לקה דהא הכא
בין שאמרוהו ל"ח ומת
נמי נמתק: (ד) ד"ה
פפולה וכו' שכן ארבע
ועוד שהרי רצועת כלי' ו
ומתא לאומן נמתק:
(ה) רש"י ד"ה הא
הוא דאמרוהו ליומיה פי
ציוס וכו' שלא יוכל אז
לקבל אומדן ממתנין
דלוקה אי לא לך
הראשון בתר אומדן
דסיפא אמרוהו וכו' בתר
השני ולוקה אם לא לקה
כבר כל הי"ח דאומדן
ראשון היה טעות
ואזלינן בתר תרנא
ויבירא
לאומדן אחרון למחר
אזלינן בתר הראשון
ופטור מלקות
ארבעים ה"ד וכו' ועל
מיתוס בתר אומדן הראשון
ונמתק לו י"ב ציוס שלא
הניע להשמת לא הו
הכחשה והלך אזלינן בתר
אומדן הראשון כיון שלא
הכחיש ונמתין לו עד
שיבירא ולמחר עד שיבירא
ביותר וילקה כי ואלל
אמרוהו למחר תלך שמה
הכחיש ואזלינן אחר
האחרון וכן צדינא דסיפא
שאמרוהו וכו' וזו ציוס
אמרוהו לקבל כולם אזלינן
בתר השני וביבירא
שאמרוהו למחר תלך
דאומדן הראשון לא היה
נשמה ואזלינן בתר
ולוקה י"ח וכו' צדינא
דרישא נמי כדאמרוהו לקבל
כולם וזו ציוס אמרוהו שלא
יכל לקבל ונמתק ואומדן
הראשון היה טעות ויכל
בתר השני ויכל דכיון
דאומדן שני שלא יכל אז זו
ציוס לקבל ארבעים ואומדן
אחרון כן [ואומדן ראשון
היה] כשתחזקו ביותר וא"כ
אומדן הראשון אינו טעות:

הגהות הגר"א

[א] במשנה ושמרתם את
עד לתחלת המקרא
פ"ו וכן לתחלת כריסולמי
וע"כ רש"י וכו' וכו' א"כ
ס"ס מ"ח:

תורה אור השלם

1. ואמר אליו מה
המכות ואלה בין ירך
ואמר אשר הכתיי בית
מאהבה וכו' וכו' וכו'
2. וזהו אם כל הברית
הקרע והפילו השופט
והקדה לפניו כדו רשעתו
במשפך: דברים כה ב
3. אם לא תשמור
לעשות את כל דברי
הברית הזאת הברית
בספר הזה לוקה את
השם הנכבד והיוצא
הזה את י"א אלהיו:
והפלא ין את מכתך ואת
מכות ורעך מכות גולות
וגמנות וקלים רעים
וגאמנים:

- דברים כח נח-נט
4. ושמרתם את דברי
הברית הזאת ועשיתם
אתם למען תשכילו את
כל אשר תעשון:
דברים כט ח
5. והוא רחום יכפר עון
ולא ישחית ודרכה
להשיב אפיו ולא יעיר כל
חמתו: תהלים עה לח

לעני רש"י

דשקושר"א
[וישקושר"א] להחיר
תפר.

מוסף רש"י

מנין שהוא סוכם את
הארבעים. או מנין
ארבעים נמשך. ארבעים
מנינא. השאל דמנין
במספר ארבעים משמע
והטו לפניו עד אותו מנין
שאין זו נשמה אלא גמור
סוכם שחזן אל ארבעים
ע"כ רש"י פ"ו ד"א.
כופה. לכן אמרה וסוכה
לא ונודע: כופה. הוסיף
לו. שלא צ"ד למי שמינ
מלקות. עוד רצועה
אחת. יתר על מה
שאמרוהו צ"ד שיכול לקבל
(ב"ב כב):

אין

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

כג.

עין משפט ג'ר מצוה

(א) ויבנות (ד. ת. ט) פסחים קמ"ג (א) ג"ל דיתירי מרייא וכו' נעתיך ערך ד' א"ל (ד) כריתות א"ל צ"ק לנ"ג (ה) ומוספי פ"ד (ו) שנינות כה"ג (ז) ומוספי פ"ד (ח) ר"ש אין מלקין (ט) ג"ל שנקלה (י) מגילה ד. ת. ט (א) שמתו בן ז' וכו' (ב) וכו' תל"ח כה"ג (ג) וכו' כבל כחו מ"ש (ד) וכו' דברייה כה"ג

אין חוסמין אין גמערין זה שלא תלמר אי אפשי צו: אם **המועדות** חולו של מועד: **הג המלוה טמור** מפרש נמגיגה (דף י"ח) אם בראשון וצניעיה הרי כבר אמור הא לא לא להזכיר אלא על חולו של מועד שאסור בעשיית **רשע לביום עד המוסף** היינו מעיד עדות שקר: **אזקתא** כמו מיעב (א"ק): **במספר** שתי רשעיות מאחריו: **אפילו יתירי כה ואפילו חסידי מדע** דאין להקפיד בכך: אי **אמרת בשלמא דאפילו חסידי מדע** יכולין להעמיד בהן היינו דל' עטרין כו' למזוז: **מכה מועטה** כגון שאמרו לפמות מכה כסידור אחד: **אין לו אלא מכה כו'** רישא דברייתא הכי איתא כסיפרי (א) אין לי אלא בזמן שמוספין על מנין ארבעים על כל חומר ואומר שאמרו כו' בית דין מנין ת"ל וכו' לא יוסף מכה מלמקום מכה רצה אין לי אלא מכה רצה כו' זמנא שזכהו וזמנא שזכהו על האומד מכות מועטות אפילו שמי מכות או אחת מנין דאסור להוסיף ת"ל לא יוסף אלא על מנין ארבעה על אלה על מנין ארבעה: **שהוא מכה רבה** שיתן להכותו וצעל כו' כן נראה לרבי זבולון אחר קיצול רבי: ה"ג ת"ר אחד האיש ואחד האשה צריעין ולא צנים דברי רבי מאיר רבי יהודה וכו' חומר צריעין והאשה צנים אומרים אומרים אחד האיש ואחד האשה בין צריעין בין צנים והתניא רבי יהודה אומר אחד האיש ואחד האשה צריעין אמר רבי יוחנן ה"ה דאמר רבי יהודה אחד האיש ואחד האשה צריעין הכי קאמר שניה שוין צריעין דמשנתקללו צריעין פוטריין אכל צנים כפי פלוגתא: **קלה** נתקלל צריעין ולישנא דקרא נקט ונקלה לון זלול: **בין בראשונה בין בשניה** בין קודם שהכה כלל בין לאחר שהכה והיינו ראשונה הגזזה ראשונה שנגזיה ידו להכות אם נתקלל בצומה הגזזה מחמת פחד או שנתקלל בהגזזה שניה דהיינו לאחר שהכה: **פוטריין אסור** דנקלה קרינא ציה דהא קלה: **נפסקה רלוועה** אם בהגזזה שניה נפסקה פוטריין אותו דהא נקלה בצומה הכאה שהכה ואם קודם שהכה נפסקה כשהריס ידו להכות אין זו קלה: **לכשילקה קלה** פירושו לכשילקה יקלה שאמרו ששם ילקוהו מיד ונקלה כפי דאין נותנין לו מכה שיקלה עליה מיד כך שמעתי אכל אמרוהו שלא יתקלל עד לאחר המלקות מלקין אותו: **קלה סהלה** קודם שקיבל סוס הכאה מלקין אותו אחרי כן: **על אהם כמה וכמה**

רבי יהודה אומר (בעיני יתירי כה ו) חסירי מדע. נ"ל דפליג אהנה קמא דלמר אין מעמידין כלל חסירי מדע דאין מדקדקין בדבר דבהא טעמא דגמרה אין נכון לכאורה לומר דלרבי יהודה מעמידין דוקא חסידי מדע: **שניהם שוין** (א) ומיהו אשה אף צנים: **קלה** כל הנתקלל צריעין איש ואשה משהגזיה הרלוועה להלקותו בראשונה או בשניה פוטריין אותו ואין מנין אותו כלל אכל נפסקה דוקא כי נפסקה בשניה שלקה אחת ולא שנפסקה בראשון קודם שלקה כלל: והבבבא

הגוהות הב"ח (א) ג' (מי' משום נקלה) ח"מ וז"ל ס"א אין זה: (ב) שם מ"ד אמהו לעשילקה יקלה פוטריין וכו' מנין יקלה מלקין וכו' ולא שיקלה כבר צ"ד: (ג) ת"ח ד"ה שניה שוין צריעין ומיהו:

הגוהות הגר"א [א] ג' (מי' יוסף. נחמק וכו' על אלה וכייה) (ב) [ג] רישא ד"ה אין לי ט"ו "לא" ל"ל יוסף" [ג] שם לא יוסף. ל"ל על אלה:

מוסף רש"י שאין חוסמין אותה. אין חוסמין טעוניהם לנפש להתיים לו אלא סופין אותו וחולין חוסמין לישנא דקרא נקט דליק לה מלתא חסומא: יבמות ד. בל המבוא: שמועה המועדים. מלכה נחלו של מועד, דכתיב חת חג המצות שמו. ונפסקא לן בחמת חגיגה וית. אסור מלכה נחלו של מועד ויבמות פסחים י"ח. המקביל לשון הרע. שנקבל ומאמנו על חבירו, אפי' דלוקולי לא מיבעי ליה. למיחש ליה מיבעי דמפתח נמסקת דהו"א רש"י שם. קרי ביה נמי לא חשיא. נראה ענין דלא גרסיין ליה. דלוהו משמע מלתא חשא, שחמספר אי מעיד הרי נשא כפי שמע שו' וכו'. ה"ה ר' ונמנו כמסע זו וזכא ונקלה אחיך און שנקלה הרי הוא אפילו (שנינות כה"ג) כל חיובי כריתות שלקו. שהמנו סתן עדים על לוא עמנו כה"ג ולקו צ"ד. נפטר ידי כריתות. שוב אין צ"ד של מעשה נפשיין ומ"ל ד"ה א.

תורה אור השלם 1. ארבעים יבנו לא יסוף פן יסוף להכותו על אלה ומת רבד ונקלה חזק לענין דברים כה"ג 2. לא תחסם שור דברים כה"ג 3. כי ישבו אחים חקרו ונת אחד מהם וכו' אין לו לא תהיה אשה המת החוצק לאיש ור' יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה: דברים כה"ג 4. אלהי מסכה לא תעשה לך: שמת לו ד 5. את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי חדרש האביב יצאת ממצרים: שמת לו ד 6. ואנשי קדש תהיו לי ובושר בשדה טרפה לא תאכלו כלכל תשלכן אתם ואל תשאו מעומתכם שמת כב ל 7. לא תשא שמע שוא אל תשת ירך עם רשע לדית עד תמט: שמת ככ א 8. ידע שור קרה וחומר אבוס בעליו וישראל לא ידע עמי לא התבונן: ישעיהו א ג 9. והיה אם בן הכות הרשע והפילו השפט והקדו לפניו כרי רשעיו: דברים כה"ג 10. כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם: וישראל יח כט

שהגון לו נפשו דלמדה טובה מרובה ממדת פורענות אחד מחמש מאות דכמדת פורענות כתיב (שמות ט) פוקד עון אבות על צנים על שלשים ועל רבעים וצמדה טובה כתיב (סס) עושה חסד לאלפים ומתרגמין לאלפיין דרי ארבעה דורות כנגד אלפים דורות היינו אחד מחמש מאות. מיעוט לאלפים אינו פחות משני אלפים וכל שכן אם כפשוטו דמשמע אלפים עד סוף כל הדורות: דכתיב. אחר כל העריות ונכרתו הנפשות העושות הרי חיוב כרת על הגנבל בהן ונתן חיים למועג ונדל מהם דכתיב קודם העריות ושמרתם את חוקותי ואת משפטי וגו': אשר